GAZETA KRAKOWSKA

Nro 45.

z KRAKOWA dnia 4 CZERWCA 1826 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 26 Maia.

Uroczystość Święta Bożego Ciała odbyła się dnia wczorayszego w Stolicy tuteyszey z zwykłą okazałością. Dzień pogodny sprzyiał publiczney processyi w około Rynku Starego Miasta od Kościoła Metropolitalnego S. Jana odprawioney. Celebrował JW. Arcybiskup Prymas Królestwa. Senatorowie i Wyżsi Urzędnicy nieśli baldakim, za którym postępowały nayznakomitsze osoby, tudzież nieprzeliczony tłum ludu pobożnego.

JO. Xiążę Namiestnik Królewski powrócił dnia 24 b. m. do tuteyszey stolicy z uskutecznionego obiazdu Woiewództw Podlaskiego i Lubelskiego.

JW. Hrabia Ożarowski, Jenerał Porucznik Adjutant J. C. K. Mości, przybył do Warszawy.

Z Petersburga d. 30 Kwietnia d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Przez Naywyższy Ukaz pod dniem 3 b. m. do Kollegium spraw zagranicznych, Radcy honorowi: Alexander Xiążę Golicyn, należący do Sekretaryatu jeneralnego rozkazów J. Cesarzewicowskiey Mości Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Konstantego, i Hrabia Paweł Medem, mianowani Assessorami kollegialnemi. Hrabia Medem razem przeznaczony został do poselstwa Cesarskiego w Paryżu, a Xiążę Golicyn, na własną prośbę, otrzymał uwolnienie ze służby.

Przez Naywyższy Ukaz pod dniem 20 b. m. do Kollegium spraw zagranicznych, Radcy Stanu Van Brian Konsul jeneralny Rossyyski w Szwecyi, i Heydecken, Konsul jeneralny Rossyyski w Sardynii, mianowani są rzeczywistemi Radcami Stanu. Radcy kollegialni Nazarewski, urzędnik w temże kollegium, i Piotr Fonton, należący do poselstwa Cesarskiego w Neapolu, wyniesioni na Radców Stanu.

Drugim Ukazem teyże daty, do Kapituły orderów wydanym, Cesarz Jegomość mianować raczył Kawalerami orderu S. Włodzimierza 3ciey klassy, rzeczywistego Radcę Stanu Lewickiego, tudzież Radców Stanu Michayłowa, Barona Schillinga, Parénago i Butieniewa, wszyscy są urzędnikami w Kollegium spraw zagranicznych.

Rządzący Senat przez Ukaz okolny z dnia 8 b. m. obwieścił o uznaniu P. Andrze,

ia Hunter-Aykin, Konsulem Angielskim w Archangelu.

Przybyli do tuteyszey stolicy: Jenerał piechoty Hrabia Langeron, i Rzeczywisty Radca tayny Baron Strogonów: tudzież Xiążę de Butera, Szambelan N. Króla Jmości Oboiey Sycylii.

Petersburgska Gazeta Handlowa umieściła następuiący artykuł z powodu wydanego Ukazu, dozwalaiącego wyprowadzać konie z Rossyi: — " Dozwolone wyprowadzanie koni z Rossyi iest skutkiem starań Rządu o powiększenie naszego handlu zewnętrznego. — Dawniey niebyło w tey mierze żadnego zakazu, a zakaz teraz zniesiony był skutkiem wypadków woiennych i utrzymywał się następnie przez wzgląd na rozmaite przyczyny. Nowe postanowienie ułatwiaiące ten handel, nada mu ieszcze więcey życia, gdy względnie Królestwa Polskiego przedsięwzięte zostaną potrzebne urządzenia, wymagaiące ieszczę pewnego wyiaśnienia. Zdaie się, iż iest rzeczą zupełnie niepotrzebną stawać w obronię nowego postanowienia handlowego, które się powinno znacznie przyczynić do wzrostu naszych stadnin, a zatem do powiększenia naszych zasobów, zwłaszcza gdyby potrzeba koni dała się u nas uczuwać. Z tem wszystkiem, ieźli się znayduią osoby, wątpiące o korzyściach tego postanowienia, możemy ię zapewnić, że przedmiot ten doyrzale był zgłębiany, i że niedogodności, iakieby z niego dla naszey remonty wyniknąć mogły, uznane były za zbyt mało znaczące w porównaniu z korzyściami, iakie z niego dla zagranicznych wypłyną. Przeciwnie, gdyby zakaz trwał nadal, upadek naszych stadnin stałby się nieuchronny; gdy tymczasem przez zniesienie onego, powiększy się liczba koni; niemożna się więc obawiać, iżby cena ich zbyt się podniosła. Nadto, każdy płód rolnictwa lub przemysłu powinien bydź płacony stósownie do iego prawdziwey wartości. Od wyprowadzania koni nałożony został umiarkowany podatek, częścią z tey przyczyny, że każdy Rząd powinien mieć wzgląd na własne dochody, częścią w widoku otrzymania zasobu na zakupno koni remontowych, na przypadek, gdyby się okazała potrzeba tych zasobów, iakkolwiek konieczna ich potrzeba nie iest przewidywana. Nie zniesiono zakazu co do wyprowadzania ogierów, bo gdy w Rossyi panuie zwyczay pokładania prawie wszystkich koni, nie posiadamy zbyteczney liczby stadników, a nadto pragniemy zostawić wyłącznie naszemu kraiowi silną rasę koni. Podwoiono opłatę od wyprowadzania klacz przez trzy pierwsze lata, aby ułatwić wzrost naszych stadnin i sam zdrowy rozsądek wskazywał potrzebę postępowania ostrożnego i stopniowego w tey okoliczności. W widoku uniknienia przemyceń, zrównano co do opłat z końmi dorosłemi, źrebce i źrebice, co tem mniey może bydź szkodliwem, iż te same przez się nie mogą bydź przedmiotem znacznego exportu. Nie dozwolono wyprowadzać bez opłaty koni do Polski i Bessarabii przez komory Kowieńską, Uściługską i Izakowecką, z powodu, że sąsiedztwo granic obcych, łatwo mogłoby stać się przyczyną nadużyć; z resztą okoliczność ta nie szkodzi bynaymniey Polsce, ani Bessarabii, gdyż te mogą z Rossyi wyprowadzać konie bez opłaty przez inne komory, których liczba iest znaczna. Pozostaie nam tylko życzyć, abyśmy tę ważną gałęź handlu iuż tego roku czynną uyrzeli.,,

— Dnia 1 Maja. —

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

N. Cesarz Jmć wrócił dnia 27 z. m. do Carskiego-Sieła z podróży przedsięwziętey do osad woyskowych, a nazaiutrz przybył do tuteyszey stolicy.

Xiążę Butera, Szambelan N. Króla Jmci Oboiey Sycylii, maiący sobie polecone podanie N. Cesarzowi Jmci ozdób orderów S. Januaryusza, S. Ferdynanda i zasługi woyskowey S. Jerzego połączenia, otrzymał dnia 29 b. m. posłuchanie u N. Pana, a potem u N. Cesarzowey, następnie Margrabia Luchesi należący do poselstwa Xiążęcia Butera, był przedstawiony NN. Cesarstwu Jchmość.

Dnia 30 z. m. Dwór tuteyszy wziął na tydzień żałobę po śmierci Xiężniczki Kunegundy, ciotki Króla Jmci Saskiego.

Rozkazem dziennym z dnia 27 z. m. N. Cesarz Jmć raczył między innemi mianować Jenerałem Majorem Pułkownika Grestenzweig, z utrzymaniem go przy teraźnieyszych obowiązkach Szefa artylleryi korpusu odwodowego, będącego pod dowództwem J. C. Mości Cesarzewicza.

— Dnia 4. —

NN. Cesarstwo Jchmość wyiechali onegday do Carskiego-Sieła.

N. Cesarz Jmć nagradzaiąc usługi niżey wymienionych urzędników i okazuiąc naywyższe swoie zadowolenie z ich czynności w rozdaniu wsparcia ofiarom powodzi roku 1824, raczył zaszczycić ozdobą dyamentową orderu S. Anny 1wszey klassy: taynego Radcę Senatora i rzeczywistego Szambelana Hitrowa, Prezesa Komitetu wsparcia w drugiey dzielnicy Admiralicyi, i Vice-Admirała Łotochina, Szefa drugiey brygady flotty, sprawuiącego obowiązki Szefa flotty w Kronstadzie i Prezesa Komitetu wsparcia tegóż miasta; orderem S. Anny 1wszey klassy, Radcę taynego Uwarowa, kieruiącego bankiem handlowym i pożyczkowym, oraz Prezesa Komitetu wsparcia w trzeciey dzielnicy Admiralicyi; wielkim krzyżem 2giey klassy orderu Sgo Włodzimierza, Radców taynych Senatorów Xięcia Kurakina, Prezesa Komitetu wsparcia dzielnicy Moskiewskiey; Hrabiego Kutaizowa, Prezesa takiegoż Komitetu w pierwszey dzielnicy Admiralicyi; Engela Prezesa takiegoż Komitetu w dzielnicach zwanych Liteinaia, Karetnaia i Rojestvenskaia; Bolgarskiego Prezesa takiegoż Komitetu w czwartey dzielnicy Admiralicyi, i rzeczywistego Radcę Stanu Lwoffa, Dyrektora Kancellaryi Komitetu centralnego. Każdy z tych urzędników otrzymał przytem zaszczytny Reskrypt od N. Pana.

Reskryptem z dnia 21 Kwietnia N. Cesarz Jmć raczył dać wielki krzyż orderu S. Włodzimierza 2giey klassy Jenerałowi-Majorowi korpusu dróg kommunikacyi Matuszewicowi.

Marszałek Xiążę Raguzy przybył do tuteyszey stolicy.

Gazety zagraniczne (wyraża Dziennik Petersburgski) ogłosiły tłumaczenie noty odpowiedniey JW. Hrabiego Nesselrode, Ministrowi Ziednoczonych stanów Ameryki w Petersburgu względem osad Hiszpańskich. Pospieszamy udzielić czytelnikom naszym text oryginalny tego pisma:

— *W Petersburgu d.* 20 *Sierpnia* 1825. —

Niżey podpisany Sekretarz Stanu kieruiący Ministerstwem spraw zagranicznych nie omieszkał przełożyć N. Cesarzowi noty, którą Pan Middleton, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Ziednoczonych Stanów Ameryki, podał mu dnia 2 Lipca r. b., z dołączeniem kopii listu Pana Clay, w którym ten Minister imieniem gabinetu Washingtońskiego, wystawia potrzebę utwierdze-

)2(

nia powszechnego pokoiu, przez położenie końca woynie, którą osady Hiszpańskie wiodą przeciw rządowi Króla Jmci Katolickiego, zachowania dla Hiszpanii spokoyney posiadłości wysp Kuba i Puerto-Rico, i otrzymania tych wypadków przez bezstronne pośrednictwo Rossyi.

Rząd Ziednoczonych Stanów zna dobrze zasady Cesarza Jmci, a ztąd mógł wcześnie mieć zupełną pewność, iż wynurzaiąc życzenie przedłużenia i ustalenia pokoiu, którego świat używa, uprzedzał nayszczersze chęci Jego Cesarskiey Mości; iż okazuiąc szlachetną troskliwość o prawa Hiszpanii do wysp posiadanych przez nią w Indyiach Zachodnich, uznawał maxymy, które Rossyia oddawna przyięła za zasadę politycznego swego systematu, i że nakoniec pokładaiąc w iey pośrednictwie nadzieię zupełney bezstronności i zupełney bezinteressowności, nie zawiódł się względem widoków, iakieby miał Cesarz Jmć w całym układzie, do któregoby Mocarstwa zagraniczne chciały się przyłożyć.

Jego Cesarska Mość winszuie sobie pozyskania tey ufności u Ziednoczonych Stanów Ameryki, i niżey podpisany ma zlecenie wezwać Pana Middleton, aby przy rządzie swoim był tłumaczem zapewnienia, iż Cesarz Jmć przywięzuie rzeczywistą cenę do uczuć, których nowe oświadczenie podaią Mu uczynione propozycyie.

Co się tycze okoliczności, o którą Pan Clay pisał w liście swoim, zdanie iego Cesarskiey Mości w tey mierze nie może bydź nie wiadome gabinetowi Washingtońskiemu. Zawsze mniemał, iż sprawiedliwość, prawo narodów i powszechny interes, aby niezaprzeczone tytuły naywyższey władzy były szanowane, nie dozwalały bynaympiey w tey trudney okoliczności ani uwłaczać, ani uprzedzać postanowień matki oyczyzny — Z drugiey strony, w każdym razie, kiedy Hiszpaniia chciała roztrząsać przyszłość Ameryki południowey, przesyłała oświadczenia swoie wszystkim sprzymierzonym Mocarstwom Europeyskim. Niepodobna więc Jego Cesarskiey Mości ani odmieniać zasad w tey negocyacyi, ani iey poiedynczo rozpoczynać, i dopiero po powzięciu dokładney wiadomości o dalszych chęciach Hiszpanii względem iey posiadłości Amerykańskich, o zdaniu iey względem propozycyi Ziednoczonych Stanów, i opinii innych iey Sprzymierzyńców w tey mierze, Rossyia będzie mogła dać ostateczną odpowiedź.

Tymczasem przyiemną iest rzeczą, spodziewać się, iż Ziednoczone Stany coraz bardziey przekonane o nieprzyzwoitościach i niebezpieczeństwach, iakieby sprawiła odmiana władzy w Kuba i Puerto-Rico, i zupełnie zadowolone, (iak P. Clay wyraża w liście swoim) z prawodactwa handlowego, które rządzi temi dwiema wyspami, znayduiąc nowy powód pewności w chwalebnem postanowieniu Hiszpanii, aby tam niewydawano patentów kaprom, użyią wpływu swego na odwrócenie, ile od nich zależeć będzie, wszelkiego przedsięwzięcia przeciwko wspomnionym wyspom, dla oddania należnego stałego hołdu prawom Króla Jmci Katolickiego, i dla utrzymania iedynego stanu rzeczy, któryby mógł zachować sprawiedliwą równowagę potęgi na morzu Antylskiem, zatamować okropne przykłady, i podług oświadczenia gabinetu Washingtońskiego, zapewnić zbawienną rękoymię powszechnemu pokoiowi.

Niżey podpisany, korzysta z tey sposobności, ponawiaiąc Panu Middleton zapewnienie wysokiego swego szacunku.

(podpisano) *Nesselrode*.

Z Paryża d. 18 Maia.

W. Poniedziałek uda się Dwór do St. Cloud i bawić tam będzie do Października.

Dochody Francyi wynosiły w r. 1781 gdy pierwszy raz ten przedmiot we Francyi publiczności oznaymiony został, 264 mill. w 1801 roku 450 mill. a w r. 1826 podane są 916 mill. Fr.

W piątek wyiechał ztąd P. Adam do Londynu.

Dziennik Codzienny donosi, iż zakon Maltranski, poki wielkie Mocarstwa nie obmyślą dla niego siedliska na morzu Srodziemnem, przeniósł tymczasowe swoie mieszkanie z Katanea do Ferrary w kraiu Papiezkim.

Słychać, iż rząd Haitański mianował nowym deputowanym do Paryża P. Elie, członka i sekretarza Izby Reprezentantów.

Na początku Czerwca wystąpi na scenę tuteyszą młoda śpiewaczka z Berlina.

Przed kilku dniami zawieszono tu wszystkie roboty około budowli i przeszło 20,000 mularzów oddalono.

Zapał za Grekami powiększył się bardziey po nadeyściu smutney wiadomości o wzięciu przez Turków Missolongi. W Szwaycaryi, Hollandyi i Francyi pomnaża się liczba miast, w których zbierane są składki dla Greków. Związek tuteyszy zakupuie za 120,000 Fr. żywności dla opatrzenia twierdz Greckich, a mianowicie Nauplii i Aten, które naypierwey są zagrożone. Ostatniem słowem obrońców Missolongi było: Ziemia krwią naszą przesiąkła nie poddaie się.

Handlowa izba w Bordeaux podała znowu Ministrowi spraw wewnętrznych przełożenie o uznanie nowych kraiów południowey Ameryki. To miasto wysłało w 1824 roku 35 kupieckich okrętów w wartości 14 mill. Fr, do Mexyku, Kolumbii, Buenos-Ayres i Peru, a roku zeszłego iuż 63 okrętów w wartości 20 mill. Fr.

Z Madrytu d. 7 Maia.

Wszystkie wieści o oddaleniu się Ministra Xcia Infantado były bez zasady.

Pismo, które P. Burgos Królowi podał, czyni tu wielkie wrażenie. P. Burgos znayduiący się teraz w Paryżu, tłumaczy się w swem piśmie z wielkiem umiarkowaniem i uszanowaniem dla Króla, ale niemniey z widoczną miłością prawdy. Rozbiera następuiące trzy pytania: 1) Nie iestże Hiszpaniia wielkiemi dolegliwościami obarczona? 2) Sposoby, których dotąd użyto do odwrócenia tych dolegliwości, sąż dostatecznemi? 3) Czyliż nie należałoby innych użyć i iakich? — P. Burgos opisuie stan Ameryki, upadek handlu i przemysłu w Hiszpanii, i mówi obszernie o skazywaniach na wygnanie. Od lat 18 stronnictwa, obalaiące iedno drugie, prześladuią wiele ludzi. Znaczna liczba kapitalistów żyie za granicą. Potem wytyka P. Burgos błędy administracyi Hiszpańskiey od trzech wieków. "Królowi (wyraża) należy prawdę wynurzyć.„ Jako zbawienny środek zaleca nieograniczone przebaczenie poczynaiące się od zaburzeń r. 1808 z wyięciem bardzo małey liczby osób; daley upoważnione przez Papieża Piusa VII użycie części dóbr duchownych, sprzedanie na Skarb; nakoniec ustanowienie oddzielnego Ministerstwa do spraw wewnętrznych.

W Galicyi ciągle ieszcze zachowane są środki przeciw wylądowaniu Konstytucyonistów. Na nieograniczony czas urlopowani officerowie oddalić się musieli o 3 mile od brzegów.

Z Lizbony d. 29 Kwietnia.

Królowa w rocznicę urodzin dni 25 b. m. nie przypuszczała do ucałowania swey rę-

ki, i przyięła tylko Nuncyusza Papiezkiego i Posła Hiszpańskiego.

Goniec, który powiózł do Wiednia wiadomość o śmierci Króla, powrócił tu dnia 24 b. m. Gazeta rządowa ogłosiła przywieziony przez niego list od Infanta Michała do Infantki Rejentki pod d. 6 Kwienia pisany, w którym wyraził: "Może źlechętni w celu podniecenia w kraiu kary godnych zaburzeń, użyią w planach swoich moiego imienia; osądziłem zatem w teraźnieyszych okolicznościach i przy moim z Portugali oddaleniu za konieczną potrzebę do oświadczenia: że nietylko pośrednio lub bezpośrednio nie upoważniłem nikogo do przerwania spokoyności w oyczyznie naszey, ale nadto, że nikt bardziey odemnie nie szanuie ostatniey woli Wysokiego naszego Oyca, i że wszystko naganię, coby tylko sprzeciwiało się rozrządzeniom wyroku z dnia 6 Marca r. b. którym N. Król tak mądrze publiczną administracyią przez ustanowienie dla Królestw rządowey Junty zapewnił, dopoki prawy Dziedzic i Następca Tronu, nayukochańszy nasz Brat i Pan, Cesarz Brazylii, swey w tey mierze woli nieobiawi. Jeżeliby, czego się nie spodziewam, lekkomyślnie użył kto moiego imienia za tarczę do zawichrzenia kraiu, proszę Cię, nayukochańsza Siostro uczucia moie, które ten list zawiera, kazać publicznie ogłosić; uczucia, które pochodzą z rzetelności serca moiego, wierności i uszanowania, które winienem pamięci i ostatniey woli naszego nayukochańszego Oyca i Pana, &c.

Z Rzymu d. 9 Maia.

Nadzwyczay pochlebny sposób, w iakim Oyciec S. Xcia Berghese przyiął, iest tu celem powszechney rozmowy. Przed dziedzińcem pałacu czekało na tego Xcia 8 Papiezkich lektykarzów i zanieśli go aż do ostatniego przedpokoiu Oyca S. który zaraz wyszedł, podał mu rękę i podczas całey rozmowy, która iak mówią, przeszło pół godziny trwała, kazał mu siedzieć. Nazaiutrz otrzymał ze stołu Oyca S. koszyk ostryg; koszyk ten miał bydź, iak zapewniaią, arcydziełem kunsztu i oprócz tego drogiemi kamieniami wysadzany. Lektykarzów udarował Xżę każdego luidorem. Posiadać on ma na codzienne potrzeby do 1000 szkudów dochodu. Ma teraz lat 50, iest wdowcem (po Paulinie siostrze Napoleona) i niema bliskich krewnych. Odiazd iego nie iest wiadomy, iednak wątpią o iego na zawsze osiądzeniu w Rzymie. Co tydzień daie dwa wielkie obiady.

Zapewniaią, że Izba ekonomiczna *Congregazione economica*, odnoga administracyi, w którey zasiada 10 Kardynałów, 3 Prałatów i ieden sekretarz, podała Oycu S. plan, mocą którego każdy stawiaiący dom na kilka pięter na lat 100, a na iedne piętro na lat 50 uwolniony bydź ma od podatku gruntowego. Byłby to daleko pewnieyszey i łagodnieyszy sposób zmnieyszenia naymu od mieszkań, niżeli wszelkie inne środki.

Do nayważnieyszych dziennych tu nowin należy zakaz, albo iak mienią prośba nowo mianowanego Kardynała Micara, byłego Jenerała Kapucynów i Kaznodziei Papiezkiego, do Redaktora tuteyszey Gazety *Diario*, aby żadnych pochwał nie umieszczał; uwięzienie rzeźnika, który tu niedawno żonę swoią zamordował; stracenie dwóch złoczyńców w Rawennie, którzy należeli do sekty Karbonarów i 3go chcącego od tey sekty odstąpić zamordowali, i nakoniec brak wody, który w wielu mieyscach kraiu Papiezkiego czuć się daie, a osobliwie w Ankonie i Sinigaglii, gdzie w roku zeszłym kilkanaście źródeł wyschło i podczas teraźniey-

szey zimy wody nie odzyskały, co bardzo tamecznych mieszkańców zasmuca.

Przybył tu z Paryża Irokeski Xżę Józef Teyragaro Anovare.

Kopania wewnątrz Adryianowskiego mauzoleum doprowadziły do odkrycia gmachów, &c.

Z Londynu d 16 Maia.

Ciągle tu przewiiaią się gońcy. W Niedzielę przybyły pisma z Korfu, a wczoray z Petersburga i Berlina. W piątek posłano pisma do Madrytu, a w sobotę do Paryża. Wczoray pracował P. Cannig w kancelaryi spraw zagranicznych.

Dworska Gazeta zawiera urzędowe doniesienie, że pokóy z Birmanami d. 3 Stycznia w Palanagh podpisany został. Cztery prowincyie Arrakańskie i trzy inne, to iest: Mergui, Tawoy i Zea zostały na wieczne czasy Kompanii Wschodnio-Jndyyskiey odstąpione, i oprócz tego zapłacą Birmanowie za koszta woienne 1 mill. Rupiow. Pokóy ten ma bydź przez Króla Awy do 15 Stycznia zatwierdzony.

P. Neil Campbell mianowany iest Wielkorządcą Sierry Leona i przyległych do niey okolic.

W Szkocyi, gdzie zwłaszcza nad wschodnim brzegiem wielka panuie nędza, nadeszły znaczne zamówienia przędzy bawełnianey do wschodnich Jndyy.

Składka dla biednych rękodzielnych robotników przenosi dziś 70,000 Fs. Król posłał do Glasgowa 1000, a do Paisley 500 Fs. dla wsparcia nędznych ludzi. Bal maskowy w Coventgarden na korzyść pozbawionych pracy rękodzielnych robotników przyniosł 4000 Fs.

Poseł Brazyliyski, Baron Jtabajana, i P. Rothschild złożyli d. 14 b. m. 43,000 Fs. na spłacenie długu Brazyliyskiego, i 6,500 Fs. w rewersach, które zyskano na prowizyi od spłaconey summy, którey termin dopiero w d. 31 Grudnia r. b. przypada.

Lord Karol Sommerset, gubernator przylądka Dobrey Nadziei, przybył nakoniec do Anglii, dla stawienia się w oczy swoich oskarżycielów.

Liniiowy Portugalski okręt odpłynął d. 25 Kwietnia z Lizbony do Brazyli z deputacyią, która ma polecenie prosić Cesarza, aby powrócił do Europeyskich swoich kraiów. Wszyscy Portugalczykowie oczekuią z niecierpliwością skutku tego poselstwa.

Hiszpaniia utraciła iuż ostatni punkt, który ieszcze w południowey Ameryce posiadała. Na 4 dni przed kapitulacyią Callao poddała się woyskom Chiliyskiem pod rozkazami Jenerała Freire twierdza Chiloe. Gubernator tameczny Quintiliana wytrzymał równie walecznie, iak Rodil w pierwszey twierdzy. Grupa wysp Chiloe leżąca o kilka mil od brzegu, składa się z około 20 wysp, liczy 100,000 mieszkańców powiększey części kraiowców i bardzo walecznych ludzi.

Listy z Monte-Video pod d. 19 Lutego donoszą o obraniu Bernarda Rivadavia (który długi czas był w Londynie posłem) Prezydentem Rzpltey Rzeki Plata. Woyska Buenos-Ayres walczą ciągle z korzyścią przeciw Brazyliianom. Na morzu walczy także Admirał tey Rzpltey Bower pomyślnie przeciw przewyższaiącey Brazyliyskiey sile pod Admirałem Lobo, którego flotta musiała do Monte-Video dla naprawienia uszkodzeń zawinąć.

— Dnia 17. —

W Manszestrze utrzymuie się spokoyność. W innych zaś powiatach zachodzą ieszcze cząstkowe zaburzenia. W Blackburn

od nadciągnienia woyska znacznie się powiększyła liczba uwięzionych. W Leeds panuie także spokoyność.

Za zbiór obrazów po zmarłym Lordzie Ladstock zebrano przez licytacyią do 23,000 Fs. Obraz Titiana, wystawiaiący córkę Heroda, która głowę S. Jana Chrzciciela oycu swoiemu na półmisku przynosi, zalicytował P. Baring za 8990 gwineow.

Przybyły z Lizbony do Portsmutu okręt Glasgów widział na wniyściu do kanału przeszło 300 okrętów, które dla zachodniego wiatru nie mogły do naszych portów zawinąć.

List z Bahii pod d. 12 Marca oznacza odiazd ztamtąd Cesarza do Rio-Janeiro na 21 tegoż miesiąca.

Stósownie do odezwy Boliwara pod d. 25 Maia wyższe Peru stanęło w rzędzie niepodległych kraiów.

Od granic Tureckich d. 10 Maia.

P. Hudson Lowe po spełzłym na iego życie zamachu Francuza Perry popłynął na Angielskim brygu do Alexandryi, dla udania się przez Morze Czerwone do wschodnich Indyy. Perry ciągle ieszcze na żądanie Angielskiego Kommodora Hamilton i Konsula tegoż narodu w Smirnie siedzi w ścisłym więzieniu.

Zewsząd potwierdza się wzięcie przez Turków Missolongi, chociaż wszędzie o tem wątpiono. Gazeta Goniec Francuzki zawiera o tem zdarzeniu co następuie: "Jeden z obrońców Missolongi, który cudem uszedł powszechney rzezi, opowiada, iż głód strasznieyszy był, niżeli wszystkie natężenia barbarzyńców. Jakoż okazuie się, iż nieszczęśliwi Missolonczykowie zostawali przez dni 14 prawie bez żywności i żyli tylko nayniezdrowszemi strawami, iako to mięsem kociem psiem, i t. d. Widok krążącey przed twierdzą części flotty Greckiey, która codziennie czyniła nowe usiłowania do opanowania Vassalidi lub wniyścia do kanału, dla wysłania okrętu z potrzebami do Missolongi, ożywiał ieszcze zawsze ich nadzieię. Lecz na nieszczęście wszystkich wysełanych palnych statków uchybiał cel, a małe Greckie okręty nie mogły się mierzyć z wielkiemi Turecko-Egipskiemi. Wytrzymawszy aż do nieznośności głod, złożyli nakoniec naczelnicy radę, na którey postanowili w nocy d. 22 Kwietnia w 4 utworzonych z woiowników korpusach, wziąwszy pomiędzy siebie kobiety i dzieci, opuścić miasto, którego iuż dłużey utrzymać nie byli w stanie, przerznąć się przez liniie nieprzyiacielskie i dostać na wzgorza Etolii. Na dany znak uskutecznili swóy zamysł o godzinie 11 w nocy; lecz czyli przez zdradę, lub czyli los tak chciał, pierwszy korpus natrafił na ukrytą batteryią i przez ogień krzyżowy wybity został; około 100 ludzi miało szczęście uratować się za stary mur i tam drogo swe życie sprzedali. Trzy inne korpusy przestraszone zniszczeniem wyboru swych walecznych współwoiowników, usiłowały wrócić do Missolongi, ale zamięszanie było wielkie, a do tego twierdza była iuż bez obrony; wpadli więc Turcy o godzinie 1wszey z północy do miasta, i wszystkich, którzy tylko zdolnemi byli nosić oręż, bez litości wycięli. Kobiety tylko i dzieci w liczbie 4000 oszczędzili, dla sprzedania iako niewolników. "

Grecyia (wyraża Paryzki Dziennik Sporów) nie upadła po utracie Navarynu, nie upadnie także z wzięciem Missolongi. Ta na prędce nieregularnemi szańcami obwarowana twierdza, czyniła to, czego tylko spodziewać się po niey można było. Stała się grobem kilkunastu tysięcy Turków, Arabów i Egipcyianów.

DODATEK DO Nro 45. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 4 CZERWCA 1826 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
May		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 4, 450	+14. 6	100	Połud: Ws: Sredni	Chmury	
	12	„ 4, 449	+17. 6	77	Połud: Za: Sredni	„	
30.	3	„ 4, 080	+19. 3	70	„ „	Słońce z Chmur:	
	9	„ 4, 519	+15. 0	89	Zachodni Słaby	„	Deszcz.
	7	27 4, 475	+14. 3	100	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
31.	12	„ 4, 051	+18. 6	72	„ „	„	
	3	„ 3, 225	+13. 6	70	„ „	Słońce z Chmur:	o go: 5 grzmot Błysk:
	9	„ 4, 560	+14. 8	100	„ „	Pochmurno	grad i deszcz.
Czer:	7	27 3, 200	+13. 8	100	Połud: Ws: Słaby	Chmury	Mgła.
	12	„ 2, 936	+13. 0	83	„ „	Słońce z Chmur:	
1.	3	„ 2 875	+18. 8	74	Połno: Ws: Mocny	„	
	9	„ 3, 375	+15. 4	100	Połud: Ws: Słaby	Pochmurno	Deszcz.
	7	27 3, 621	+13. 2	95	Połud: Ws: Słaby	Chmury	
2.	12	„ 3, 627	+16. 3	80	„ Sredni	Słońce z Chmur:	
	3	„ 3, 290	+17. 8	52	„ „	„	
	9	„ 3, 811	+14. 9	83	„ Słaby	Chmury	

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

— *Z Krakowa.* —

Uroczystość Bożego Ciała odbyła się w naszym mieście z przykładną Pobożnością. Na wszystkich solennych Processyiach codziennie przez całą Oktawę koleyno po rozmaitych częściach Miasta i Przedmieść odbywanych, tłum pobożnych z naywiększą skromnością i nabożeństwem zgromadzał się. Zdawało się, iż Sam Bóg na tym większe szalonego Filozofismu zawstydzenie, udzielił

wiernym swoiego natknienia do okazania wdzięczności i czci naygłębszey ku Tey naycudownieyszey i wszelkich łask i dobroci pełney Taiemnicy Wiary naszey.

Z Wiednia d. 24 Maia
(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

List z Patras pod dniem 27 Kwietnia opisuie wiadome zdarzenia pod Missolongą, co do istoty rzeczy, tak iak ogłosiliśmy ie dawniey w doniesieniach z Korfu i Stambułu. Wycieczka osady nastąpiła dnia 22 Kwietnia w półtory godziny po zachodzie słońca. Po okropney walce, która blisko dwie godziny trwała, został los Missolongi roztrzygniony. Ibrahim Basza uwiadomiony przez zbiega o zamiarze oblężonych, poczynił wszelkie rozporządzenia do zniszczenia ich planu, i liczne swoie woysko tak rozstawił, iż Grecy na każdym punkcie, gdzie tylko się udali, znaleźli silny odpòr.

Na kilka dni przed uderzeniem na wyspę Klissowa Ibrahim i Reschyd Mehmet Basza posłali do dowodców osady w Missolondze nowe wezwanie do poddania się pod warunkami, które okazuią, iż waleczna obrona osady poważaną nawet była od nieprzyiaciela. "Wszyscy (wyrażono w tem wezwaniu) musicie nam wasz oręż i woienne potrzeby oddać; za to będzie wam dozwolonem udać się do mieysca, ktore sobie w państwie Tureckiem obierzecie. Osiadłym w Missolondze oddaie się zupełnie do woli pozostać w swych domach i posiadłościach, lub ieżeli zechcą przenieść się do innego mieysca w obszernem państwie potężnego naszego Władcy. Wiedzcie, iż wszelki wasz maiątek, własność, dobra, honor i życie nie maią bynaymniey przez nikogo bydź naruszonemi.,, Dowodcy Missolongi oświadczyli w s. ey odpowiedzi pod dniem 2 Kwietnia, iż pod takiemi warunkami nie wniydą w żadne układy i los swoy zostawiaią roztrzygnieniu oręża.— Odparcie Tureckiego attaku na Klissowa (d. 6 Kwietnia) i w kilka dni poźniey pokazanie się części eskadry Greckiey w wodach Missolongi, utwierdziły oblężonych w ich postanowieniu, ktore nakoniec po odrzuceniu (iak zapewniaią) ponowionych ieszcze propozycyy, zrządziło krwawą klęskę w nocy d. 22 Kwietnia.

Dostrzegacz Tryiestski zawiera następuiący wypis z listu (przez Odessę) z Stambułu pod dniem 1 Maia: "Przez nadeszły do Milo okręt odebraliśmy przyiemną wiadomość, że Francuzkiemu Admirałowi de Rigny, który popłynął do Napoli di Romania, dla użalenia się na zuchwałość Greckich korsarzow, udało się razem oswobodzić wszystkie Austryiackie okręty, ktore tam przez tychże korsarzow przyprowadzone zostały, i odprowadził ie aż do Milo, gdzie nową dla swey żeglugi otrzymały zasłonę.,,

Toż pismo zawiera następuiące wyimki z listow z Zante pod d. 10 Maia:

1) "Około 1000 Albańczykow z Tureckiey osady w Missolondze przyłączyło się do korpusu powstańcow pod dowodztwem Karaiskaki przy Salonie. W Napoli di Romania oddalone zostały dotychczasowe członki rządu Greckiego; Kolokotroni otrzymał naczelne dowodztwo nad woyskiem, a Londo w Koryncie.,,

2) "Dnia 6go przepłynęła tędy część flotty Tureckiey, ktora po zdobyciu Missolongi udaie się przeciw wyspom, a mianowicie Hydrze. Mamy tu niezawodną wiadomość, że z osady nowo zdobytey twierdzy 1800 ludzi do Salony przybyło, a drugie tyleż rozbiegło się na wszystkie srony. Ranieni, chorzy, kobiety i dzieci nie mogący wyyść z twierdzy, wszyscy wyginęli. Ibra-

him Basza powrocił z swem woyskiem do Morei. Grecy zrobiwszy zmianę rządu swoiego, uzbraiaią się do obrony. „

Z Bruxelli d. 16 Maia.

Zapewniaią naywyraźniey (pisze tuteysza Gazeta Wyrocznia), że przez nowe układy między naszem Dworem i Stolicą S. zachodzące dotąd trudności względem zawrzeć się maiącey ostateczney umowy, co do Katolickiey służby Bożey w kraiu naszem, wkrótce załatwione zostaną.

W tych dniach przebiegł przez miasto nasze Angielski goniec z pismami z Petersburga i Stambułu do Londynu.

Z Hagi d. 20 Maia.

N. Król dla słabości odłożył swą podróż do 29 b. m.

Poseł Rossyyski przy Dworze Kopenhagskim, Baron Nicolay, przeiechał tędy w swey podróży do Paryża.

Wyrokiem Królewskim z dnia 13 b. m. P. van Drunen mianowany został naszem Vicekonsulem w Srodkowey Ameryce, którey stolicą iest Guatimala.

Dowodca w Niderlandzkich osadach nad brzegiem Gwinei, Kawaler Fryderyk Last, przybył do Amsterdamu.

Lord Cochrane opuścił w tych dniach Bruxellę. Jedni twierdzą, iż z iednego z portów morza Srodziemnego uda się do Grecyi, drudzy zaprzeczaią temu.

DONIESIENIE.

Dentysta Karol Prokop Kaliga uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż wkrótce wyiedzie z Krakowa, ale na końcu Czerwca r. b. powróci.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyynego &c.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kodex: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, na domaganie się Jana Dębczyńskiego i N. Szymczykiewicza w Mieście Krakowie zamieszkałych sukcessorów nieprzytomnego Woyciecha Dębczyńskiego, wydał w dniu 9 Lutego r. b. wyrok przedstanowczy, mocą którego wyszukiwanie nieobecnego Woyciecha Dębczyńskiego, przeszło od lat czterech żadney o sobie wiadomości niedaiącego, Sądowi Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu I. poleconem zostało.
W Krakowie dnia 14 Marca 1826 roku.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sądu Ap.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi &c.

Podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 12 Czerwca r. b. odbywać się będzie w Biórach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi od godziny 10tey ranney powtórnie licytacya publiczna stanowcza na wypuszczenie w wieczysto-dzierżawne dziedzictwo realności do Opactwa Mogilskiego w Mieście Krakowie pod liczbą 603 z ogrodem w Gminie V. położoney, a to więcey ofiaruiącemu nad cenę Złp. 11,986 gr. 18 iako rzeczywistą dzisieyszą wartość wypływaiącą, z oszacowania urzędowego przez w sztuce biegłych ustanowioną pod obowiązkiem opłacania rocznego kanonu po pięć od sta od summy wylicytować się maiącey, i zabezpieczenia hypotecznie na teyże Realności plus liciti kwoty w pierwszem miey-

seu. Życzący sobie nabycia Realności opatrzeni w vadia 1/10 części prætii fisci odpowiadaiące, zechcą się w mieyscu i terminie wyżey oznaczonym znaydować, o dalszych zaś warunkach licytacyi każdego czasu w biórach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi powziąść mogą bliższą wiadomość. — W Krakowie dnia 23 Maia 1826 r.

Senator Prezyduiący,
Sokolewski.
Konwicki, Sekr: W.

W dniu 9tym Czerwca r. b. o godzinie 9tey zrana w Krakowie za nową bramą na Targowisku bydła rogatego odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacya zatradowanego bydła rogatego iako to: krów, ciołków, iałownika, późniey owiec, baranów i iagniąt dobrego chowu, niemniey trzody kilkunastu sztuk karmney i tegoroczney, popołudniu zaś w tymże samym dniu o godzinie 3ciey w Browarach królewskich nad wisłą sprzedanemi zostaną słody pszenny i ięczmienny, chmiel i wódki słodkie w różnych gatunkach, daley na dniu 13 Czerwca r. b. zrana na targowisku końskim sprzedanemi będą para koni z zaprzęgiem browarnianych, cztery konie cugowe z zaprzęgiem Krakowskim, iako też koni fornalskich z zaprzęgiem roboczym sztuk dziesięć, przytym poiazd na resorach, bryczki kryta i bezpokrycia, tudzież wóz browarniany, na groncie zaś wsi Rybny w gminie tegoż nazwiska w gmachu ekonomicznym wóytostwo zwanym rozpocznie się dnia 15 Czerwca r. b. o godzinie 9tey zrana a następnych dni kontynuowaną zostanie nadmieniona w kontynuacyi licytacya różnych mebli i sprzętów pokoiowych, landszaftów, zegara, zwierciadeł, broni &c. daley garców gorzelnianych miedzianych z wygrzywaczami dwóch iednego bez wygrzywacza, kadzi do zacierow żelaznemi obręczami pobitych, toku, kuf różney wielkości dębowych obręczami żelaznemi pobitych, mesowki, parnicy i innych narzędzi do pędzenia Wódek przynależnych, kotła do warzenia chust miedzianego, przędzy, cegły paloney i surowki, drzewa obrobionego budowlanego, wozów, bron, pługów, forsztów, wódek, okowity i szumowki, nakoniec ryb w stawach zarybnionych i włoku. Chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi. — W Krakowie dnia 1 Czerwca 1826 roku.

Henr. Salomoński, Kom. Sąd.

W dniu 6tym Czerwca r. b. o godzinie 11tey zrana w Krzeszowicach Okręgu W. M. Krakowa w młynie pod L. 97 odbędzie się wdrodze exekucyi Sądowey licytacya na wydzierżawienie trzechletne dochodów z młyna wyżey nadmienionego z przyległemi do tegoż gruntami, a to poczynaiąc od dnia 24 Czerwca r. b. do tegoż dnia w roku 1829tym. Warunki do dzierżawy wykazuiące stan dochodów, cenę szacunkową, podatki rządowe i powinności należące się Skarbowi Hrabstwa Tenczyńskiego przed rozpoczęciem się licytacyi zapublikowanemi zostaną. Chęć licytowania maiący raczą bydź opatrzeni w vadium złp. 100.
W Krakowie dnia 30 Maia 1826 roku.

Henr. Salomoński, Kom: Sąd.

W dniu 9tym Czerwca r. b. o godzinie 10tey ranney, w Krakowie w gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna licytacya iako to: komod, szaf, zwierciadeł, kanap, krzeseł, stolików, łożek, landszaftow, łyżeczek srebrnych do kawy &c. Chęć zatym licytować maiących podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza. — W Krakowie dnia 2 Czerwca 1826 roku.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

Podpisany Komornik Sądowy zawiadomia szanowną publiczność, iż dnia 6 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney, a o 3ciey z południa w Kleparzu przy Krakowie pod L. 17 sprzedane będą przez licytacyą publiczną stoły, stołki, komody, kanapy, zwierciadło i t. p. tudzież dochody tegoż domu na lat dwa wydzierżawione zostaną.
W Krakowie dnia 2 Czerwca 1826 roku.

Tomasz Jarzyński, Kom: Sąd.